

MAG.

VLAAMS-BRABANT

#76

Fietsers in de watten p.12

De provincie kiest duurzaam vervoer

Met de hulp van de Uitleendienst p.24

Alle materiaal voor het schoolfeest

Thuis op 45m² p.26

Kleinschalig wonen

Magazine
van en voor
**DE VLAAMS-
BRABANDER**

Zorgen voor ons klimaat

De warme oproep van Frank Deboosere

VLAAMS- BRABANT

kruispunt van vele werelden

**VLAAMS-
BRABANT**

De grillen van het klimaat

Beste Vlaams-Brabanders,

Op het ogenblik dat ik dit voorwoord schrijf, hebben we net een lange periode van droogte achter de rug. De watervoorraden zijn zo sterk geslonken, dat ik beperkingen heb moeten opleggen aan het verbruik van leidingwater. De voorbije jaren hebben we al vaker gezien dat het weer zich grilliger of extremer gedraagt: soms is er een periode van zeer veel neerslag en met wateroverlast, dan weer is het ongewoon lang heet en droog.

Wetenschappelijk staat vast dat de algemene temperatuur aan het stijgen is. Als de aarde met 1° of 2° opwarmt, lijkt dat op het eerste gezicht misschien niet verschrikkelijk veel, maar het heeft wel enorme gevolgen. De natuur, de dieren en planten gaan zich anders gedragen. Maar het heeft ook voor mens en maatschappij gevolgen op veel vlakken. We krijgen niet alleen te kampen met droogte en overstromingen. Er zal ook een grote impact zijn op de landbouw, op de prijzen van voedsel, op de economie in zijn geheel. Om in de toekomst een te grote opwarming van de aarde en dramatische veranderingen van het klimaat te vermijden, moeten we vandaag bereid zijn om ingrijpende maatregelen te nemen. Ook die maatregelen liggen op veel vlakken: het energieverbruik in de woningen en gebouwen drastisch verminderen; ons anders gaan verplaatsen, met minder uitstoot van CO₂; het beheer van water en waterlopen bijsturen; hernieuwbare energie opwekken, met windturbines en zonnepanelen. Die maatregelen zijn opgenomen in klimaatplannen, waar het provinciebestuur samen met de gemeenten heel actief mee aan de slag gaat. Daarover vindt u in dit nummer heel wat informatie.

Lodewijk De Witte

Provinciegouverneur

Tie Roefs, Walter Zelderloo, Ann Schevenels, Lodewijk De Witte, Marc Collier, Tom Dehaene, Monique Swinnen, Marc Florquin

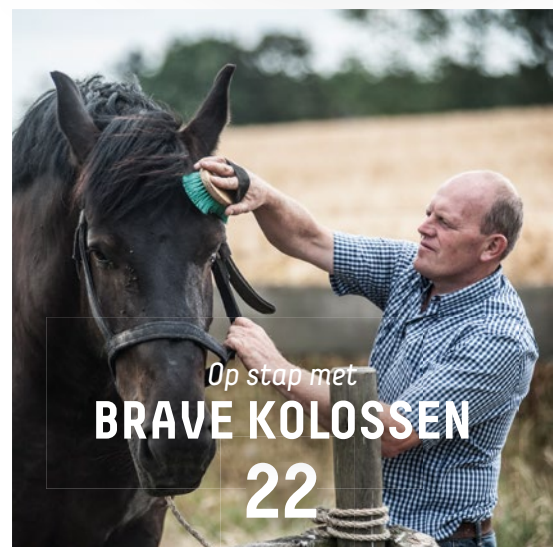
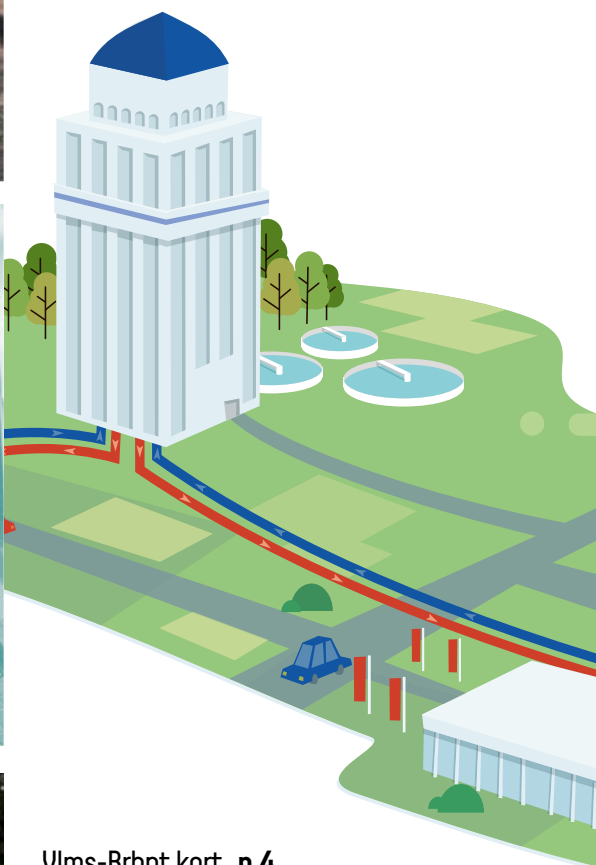

18 DE GEZONDE OOGST

van de Stadsakker

20 SLIMME WARMTE

Op stap met BRAVE KOLOSSEN 22

14 LIEVER MET DE FIETS

24 Dankzij DE UITLEENDIENST

30 REINAERTWIJK IN BLOEI

26 KLEINSCHALIG WONEN

Vlms-Brbnt kort p.4

Kalender p.9

Vraag van de lezer p.17

Fotowedstrijd p.36

REALISATIE Absoluut | FOTOGRAFIE Lander Loeckx, Marco Mertens, Clique Sympathique – Maaïke Kneepkens | **VU** Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven | **REDACTIEADRES** Provincie Vlaams-Brabant, communicatiedienst, Provincieplein 1, 3010 Leuven **CONTACT** ☎ 016 26 70 00 @ info@vlaamsbrabant.be 🌐 www.vlaamsbrabant.be **f** facebook.com/VlaamsBrabant **t** @vlaams_brabant **i** @vlaamsbrabant | De gegevens worden verwerkt in overeenstemming met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Vlms-Brbnt KORT

“Het landschap
als inspiratie
voor de tuin.”

Feest in het landschap

Denk je wel eens: dat landschap in de verte, dat wil ik ook elke dag uit mijn raam zien? Kom dan naar Feest in het Landschap in Asse voor een dag vol tuinideeën en inspiratie. Leg je tuinplannen voor aan een tuinexpert, volg een workshop rond klimplanten of leer een wilgenconstructie bouwen. Kuier langs de infostanden of op de boerenmarkt, luister naar het bomenverhaal of maak een fietstocht of wandeling door het landschap. Kortom, kom mee spelen, leren, dingen doen, feesten en genieten. ✱

Op zondag 24 september, van 13.30 tot 18 uur.

PIVO, Poverstraat 75, 1731 Asse

www.vlaamsbrabant.be/feestinhetschap

Nederlands leren in Vlaams-Brabant

Om anderstalige mensen te motiveren Nederlands te leren, voeren de provincie Vlaams-Brabant, vzw 'de Rand' en het Agentschap Integratie en Inburgering een campagne. Ze verdelen flyers in 43 gemeenten met informatie over infodagen, cursussen en het gratis telefoonnummer 0800-123 00. Wil je graag een cursus Nederlands winnen? Denk alvast even na over wat jouw mooiste woord is in het Nederlands en klik dan naar de website. Op 1 september wordt de winnaar geloot. ✱

www.vlaamsbrabant.be/nt2campagne

Hoe herken je radicalisering?

Hoe ga je professioneel om met radicalisering? Het PIVO organiseert samen met de cel terrorismebestrijding van de federale politie CoPPRA-opleidingen. CoPPRA staat voor Community Policing and the Prevention of Radicalisation. De opleidingen zijn bedoeld voor politiemensen, maar ook voor overheidspersoneel, lokale besturen, hulpverleners, cipiers, parketmedewerkers, private beveiligingsdiensten en bedrijven. Zo'n 1300 politiemensen uit Vlaams-Brabant volgden al een CoPPRA-opleiding, net als 125 medewerkers van lokale besturen. De volgende cursussen voor de politiediensten vinden plaats in Asse op 12 oktober (theorie) en 13 oktober (praktijk). Voor lokale besturen is dit op 11 september (Leuven) en 20 november (Asse). *

Meer informatie hierover vind je op

 www.pivo.be

Burenbemiddeling

Een laat tuinfeestje? Overhangende takken? Blaffende honden? Kleine ergernissen tussen burens raken niet opgelost als ze niet worden besproken. Burenbemiddeling kan daarbij helpen. Hoe werkt het? Je neemt contact op met de dienst burenbemiddeling en schetst het probleem. Neutrale burenbemiddelaars komen na afspraak langs en luisteren naar je verhaal. Ze nemen daarna contact op met je buur en luisteren naar zijn verhaal. Vervolgens worden jullie samen uitgenodigd op neutraal terrein, onder begeleiding van de bemiddelaars, om het probleem uit te praten en een oplossing te zoeken. *

Burenbemiddeling is gratis en vrijwillig. De bemiddelaars zijn onpartijdig en de inhoud van de gesprekken is vertrouwelijk.

 burenbemiddeling@vlaamsbrabant.be

 016 26 78 01

Leefbare steenwegen

De concentratie aan baanwinkels langs onze steenwegen zorgt voor mobiliteitsproblemen, bedreigt de handelszaken in de kern, alsook de open ruimte. Wat kan je daar als stad of gemeente aan doen? De provincies Vlaams-Brabant, Antwerpen en Oost-Vlaanderen nemen het voortouw en voeren een studie uit naar de situatie langs de baan N10 Aarschot-Lier en N70 Antwerpen-Gent. In deze twee pilot-cases werden de steenwegen opgedeeld in verschillende segmenten, waarvoor telkens een SWOT-analyse werd gemaakt en ontwikkelingsperspectieven werden opgesteld. De provincies werken nu samen met gespecialiseerde bureaus aan actieplannen en een leidraad voor steden en gemeenten. Een plan van aanpak, zeg maar, waarmee ze zelf aan de slag kunnen op zoek naar een evenwicht tussen wonen, winkels en open ruimte. Begin 2018 is deze leidraad klaar. *

Vlms-Brbnt KORT

SUPERKORT

Meer groen in scholen in Asse, Grimbergen, Haacht, Halle, Leuven, Merchtem, Opwijk en Vilvoorde

Groen licht voor 2 windturbines in Merchtem

Week van de Opvoeding in 50 Vlaams-Brabantse gemeenten

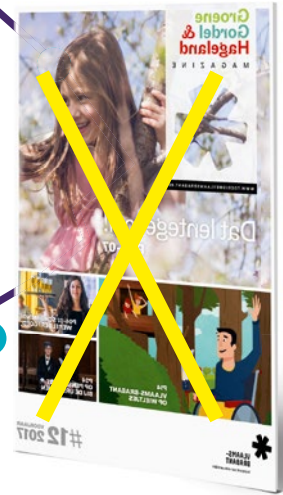
Nieuw onthaal- en administratief gebouw voor Provinciedomein Huizingen

Vijf smaakhoeves zetten Dijleland op culinaire kaart

Scouts de Toekan uit Lovenjoel winnen Duurzaam Diner

Fietssnelweg naar Brussel krijgt vorm. Nieuwe wegen in Machelen, Zaventem en Brussel

64.000 € voor leenverkeer tussen 52 bibliotheken

Het Groene Gordel & Hageland Magazine

Het nieuwe Groene Gordel & Hageland Magazine neemt je mee naar het vernieuwde Damiaanmuseum in Tremelo, waar de Grootste Belg zijn jeugd jaren heeft gesleten. Met de nieuwe fietsroute Het Witte Goud proef je van de witloofstreek en de artistieke wandelroute Kunstvoer brengt je in hogere sferen in Bertem. Ga mee speuren naar de geocaches op de Balenberg, ontdek de vijf Demerbakens tussen Werchter en Diest, voel de kracht van het Brabants trekpaard. En er valt nog zoveel meer te doen in Vlaams-Brabant dit najaar. Haal het gratis Groene Gordel & Hageland Magazine in huis en begin je ideeën voor een toffe najaarsuitstap alvast te sprokkelen. *

 www.toerismevlaamsbrabant.be

Schoolfietsen voor het Sint-Theresiacollege

Het Sint-Theresiacollege uit Kapelle-op-den-Bos kreeg als eerste secundaire school een provinciale subsidie voor de aankoop van 23 schoolfietsen. De leerlingen springen voortaan op de fiets voor verplaatsingen tijdens de schooluren en uitstappen in de buurt. De schoolfiets van de vzw Velo is volledig op maat en volgens de behoefte van scholen ontworpen. Ze zijn stevig, veilig, gemakkelijk in onderhoud en geschikt voor groot en klein.

De provincie Vlaams-Brabant zet al langer in op duurzaam woon-schoolverkeer met de mobiliteitssubsidies van Dr.Mobi. Sinds

dit schooljaar kunnen ook secundaire scholen een aanvraag indienen. De scholen krijgen ook hulp en begeleiding bij de uitwerking van hun mobiliteitsproject. In totaal krijgen 28 scholen een subsidie van de provincie Vlaams-Brabant om werk te maken van meer duurzame mobiliteit, goed voor 108.500 euro aan subsidies. Sinds de start van het project in 2011 klopten al 160 scholen bij de provincie aan voor hulp van de provincie bij hun mobiliteitsproject. *

 www.vlaamsbrabant.beldrmobi

Nieuws van de Provincieraad

Nieuw toekomstbeeld voor Buda

De provincieraad van Vlaams-Brabant besliste om een optimalisatiestudie te laten uitvoeren voor de verbetering van de bedrijfzone Buda in Vilvoorde. Deze studie legt het ruimtelijke kader vast voor verschillende herwaarderingsprojecten die de identiteit, het functioneren en het imago van het gebied versterken. Het creëert zo een positief vestigingsklimaat voor nieuwe ontwikkelingen.

Dat kan de site gebruiken, want ondanks de strategische ligging nabij Brussel en de luchthaven, kampt Buda met verloedering en leegstand. Dat schrikt bedrijven af, terwijl bedrijven die werken op de rand van het wettelijke wel hun weg naar de zone vinden. Deze problematiek wordt nog versterkt doordat de bedrijfzone op de grens van twee gewesten ligt en ze allebei deze zone lang als achterkanten van de stad hebben beschouwd. *

Door de lens van de bezetter

Net honderd jaar geleden trokken dertig Duitse kunsthistorici, fotografen en architecten door het hele land voor een uitzonderlijk project. Ze namen meer dan 10.000 foto's van ons erfgoed: kerken, begijnhoven, kastelen, kunstwerken, burgerwoningen, interieurs en gedenktekens. Hun negatieven – allemaal glazen platen – vormen een unieke kunstschat. Een bevroren tijdsbeeld uit de oorlogsjaren. Nog tot 11 november is een selectie van dit buitengewone fotomateriaal uit Vlaams-Brabant te bewonderen als een openluchttentoonstelling in de kloostertuin van de Engelenburcht in Tildonk. Combineer het met een bezoek aan het Belevingscentrum '14-'18 voor een boeiende kijk op de oorlogsjaren in Vlaams-Brabant. *

 www.toerismevlaamsbrabant.beldoordelensvandebezetter

21/09 - 22/10

Wonen en werken in de Zennevallei

De Zennevallei kent een rijke industriële geschiedenis. Door de nabijheid van de stad, het kanaal en de spoorlijn onstonden er na de Tweede Wereldoorlog industrie- en bedrijvzones. Vandaag zijn er sommige al flink verouderd. De provincie Vlaams-Brabant en de betrokken gemeenten werken samen in het Project Zennevallei aan de leefbaarheid van de regio. Hoe ziet de toekomst van de industriële sites eruit? Hoe zullen we wonen en werken in de Zennevallei? Welke toekomstplannen liggen op tafel? Dat is het onderwerp van de tentoonstelling 'Wonen en werken in de Zennevallei' in het FelixArt Museum in Drogenbos. Aan de hand van maquettes en kaartmateriaal ontdek je welke ideeën er leven en welke ontwikkelingen mogelijk zijn. *

Bewoners die nieuwsgierig zijn naar de concrete ontwikkelingen in de buurt, kunnen intekenen op een rondleiding in de expo en excursie.

1 oktober, Sint-Pieters-Leeuw Gratis bustour naar projectzone 3 fonteynen in Ruisbroek en Negenmanneke.

8 oktober, Halle Bustour naar Lembeek.

14 oktober, Drogenbos Wandeltour door de woonkern van Drogenbos.

22 oktober, Beersel Bustour naar de woonkern van Lot en de stationsomgeving.

 www.projectzennevallei.be

WONEN & WERKEN

IN DE ZENNEVALLEI
TENTONSTELLING EN RONDRIJEN
21.09-22.10.2017

Lot in Beersel

KALENDER 2017

Mysterieuze bossen Oktober-november 2017

Er hangt dit najaar een nevel van mysterie en geheimzinnigheid in de bossen van het Dijleland. Volg jij de trollenkoning tussen de bomen van Oud-Heverlee, Bierbeek, Huldenberg, Bertem en Kortenberg? Vlieg je mee naar het vleermuizenfeest? Trek je stoute schoenen aan maar zorg dat je niet op het verkeerde pad terechtkomt.

www.toerismevlaamsbrabant.be/bos

Rockvonk 22-23-29-30/9 20-21/10 2/12

Na vier voorrondes in evenveel jeugdhuisen in Vlaams-Brabant weten we wie de halve finalisten zijn van de provinciale pop- en rockwedstrijd Rockvonk. In oktober volgen dan de halve finales, en op 2 december de finale in Het Depot in Leuven.

www.rockvonk.be

Gordelfestival 3/9

Vanuit het trefpunt Provinciedomein Huizingen vertrekken de mooiste wandelingen en fietstochten dieper de streek in. Nadien geniet je van optredens van Stan Van Samang, Udo en Kapitein Winokio. Dé Gordelklassieker - de fietslus van 100 kilometer rond Brussel - start in focusgemeente Sint-Pieters-Leeuw.

www.gordelfestival.be

(H)op Smaak 27/8 - 17/9

September is de hoppemaand in de streek van Affligem, Asse, Kapelle-op-den-Bos, Londerzeel, Opwijk en Aalst. Dit is de grootste en oudste hopregio van Vlaanderen en dat wordt gevierd met pluksessies, bierproeverijen, dorpsfeesten, fietstochten en veel meer.

www.toerismevlaamsbrabant.be/hop

Druiventro(t)s 1/8 - 15/10

De sappige tafeldruif is op zijn top in augustus en september. Redenen te over om te komen wandelen, fietsen en feesten in de Druivenstreek, maar vooral om te proeven van deze ware delicatess.

www.toerismevlaamsbrabant.be/druif

Dag van de Grote Ge(k)te 10/9

Wandel samen met ridder Marcus Aelius Weynhandus door de bijzondere Getevallei, een wandeling vol vertellingen en theater.

www.vlaamsbrabant.be/dagvandegrotegekte

Bij elke beslissing van de provincie

Kiezen voor duurzaamheid

De nieuwe inkomzone van het Provinciedomein Kessel-Lo is niet alleen mooi, maar ook heel duurzaam. De provincie koos voor een landschappelijke aanleg, met megagrote zitstenen en een houten schuilzone. Er kwam een boomgaard, picknickbanken en ruimte voor spontane natuur als poelen en bloemrijke stroken. Niet alleen bij de inrichting van haar provinciedomeinen maakt de provincie slimme en duurzame keuzes. De zorg voor het klimaat is een afweging bij elke beslissing. Of het nu gaat om digitale facturatie of het energieverbruik in haar eigen gebouwen, over de steun aan klimaatprojecten of de bouw van een nieuwe sporthal op de PIVO-site. Stap voor stap werkt de provincie naar haar doelstelling: een klimaatneutraal Vlaams-Brabant in 2040.

Gedeputeerden Walter Zelderloo en Tie Roefs

Weerman Frank Deboosere over de klimaatverandering

We hoeven echt niet terug naar de jaren stillekes

'Klimaatneutraal in 2040? Dan moeten we nog een tandje bijsteken!' Weerman Frank Deboosere is enthousiast over de klimaatdoelstelling van de provincie Vlaams-Brabant, maar hij doet een – tja – warme oproep aan iedereen om mee te helpen. 'En daarvoor hoeven we echt niet terug naar de jaren stillekes.'

Je zit bij de bron, merk je vandaag iets van de klimaatverandering?

'Ach, het is te kort door de bocht om elk weersverschijnsel zomaar toe te schrijven aan de klimaatopwarming. Het weer is een instant gebeuren. Als we het over het klimaat hebben, hebben we het over een

gebeurt, volstrekt zich aan een enorme snelheid. Geologische tijdperken spreiden zich uit over miljoenen jaren. Nu verandert het klimaat op enkele tientallen jaren. Mensen kunnen die extra warmte misschien wel aan, maar kan de hele natuurlijke keten dat ook? De snelheid is beangstigend.'

"De CO₂ die er nu is, blijft nog jaren hangen"

periode van minstens dertig jaar. Wat zien we? Dat het aantal dagen dat het warmer is dan gemiddeld geleidelijk aan stijgt in vergelijking met tien, twintig of honderd jaar geleden. Koude dagrecords sneuvelen zelden, maar warme dagrecords geregeld. Mensen zeggen wel eens dat het klimaat een paar miljoen jaren geleden nog veel warmer was. Dat klopt, maar wat vandaag

Maar we doen er toch iets aan? Er is duurzame energie, klimaat-akkoorden, het engagement van de provincie. Stoppen we de klimaatverandering dan niet?

'Ook al wordt onze hele planeet morgen klimaatneutraal, de CO₂ die er nu is, blijft nog heel lang in onze atmosfeer hangen. Dat zorgt voor een na-ijleffect: de opwarming zal sowieso nog jaren doorgaan. Mogelijk nog honderden jaren. Ik wil echter geen doemdenker zijn. Wetenschap en technologie staan ver en wetenschappers zullen de volgende jaren zeker nog fantastische ontdekkingen en uitvindingen doen. Maar tegelijkertijd moeten we iedereen duidelijk maken dat het zo niet verder kan.'

“Ik wil geen doemdenker zijn, wetenschap en technologie staan ver.”

Een rol voor de overheid? Met haar klimaatsubsidies, biodiversiteitscampagne, premies en sensibiliseringsacties is de provincie Vlaams-Brabant toch goed bezig?

‘Dat is zo. De overheid moet tegelijk slaan en zalven: maatregelen nemen en steunen. De samenaankoop voor isolatie die de provincie organiseert, is een mooi voorbeeld. De energieprijzen stijgen, maar dankzij de steun kunnen mensen hun woning voordelig isoleren. Een investering, ja, maar het brengt op. Een moeilijker taak voor

“Warme dagrecords sneuvelen geregeld.”

de overheid is om de mensen te overtuigen dat we echt wel moeten werken aan ons klimaat. We zijn allemaal voor groene energie, maar als er plannen zijn voor een windmolenpark, worden er buurtcomités opgericht. Maar we hebben geen keuze, we zullen die windenergie nodig hebben. De geesten lijken nog niet rijp. Als we een klimaatneutrale provincie willen in 2040, moeten we allemaal een tandje bijsteken.’

Hoe dan? Wat kunnen we zelf doen?

‘Anders omgaan met mobiliteit, met de manier waarop je je vakantie organiseert, met het voedsel dat je eet. We hoeven daarom ons comfort niet op te geven. Duurzamer leven is geen terugkeer naar de jaren stillekes. Helemaal niet. Ikzelf rij naar het werk met de fiets en ik raad het iedereen aan. Het autoverkeer is een bron van veel miserie. Niet alleen voor de klimaatopwarming want de files elke dag opnieuw kosten ons ook veel tijd en geld. Vraag dat maar eens aan mijn collega’s van de verkeersredactie, die hebben de handen vol. Dus denk eens na over je mobiliteit. De combinatie van het openbaar vervoer en de plooi-fiets vind ik zelf heel sterk. En als je toch met de auto ergens moet zijn, parkeer je dan aan de rand van de stad en haal je plooi-fiets uit de koffer. Geen dure stadsparking en geen verstikte stad meer. De extra lichaamsbeweging is meegenomen. De Romeinen zeiden het al: mens sana in corpore sano. Dat klopt, merk ik nu ik niet meer van de jongsten ben.’ *

FIGUUR #1

In het provinciehuis in Leuven pendelt:

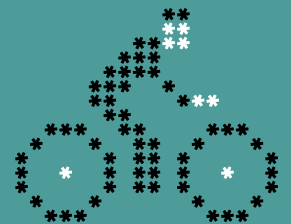
50%
met het open-
baar vervoer

24%
met de
wagen

26%
met de
fiets

Hoe duurzaam is de provincie zelf?

Fietsers in de watten

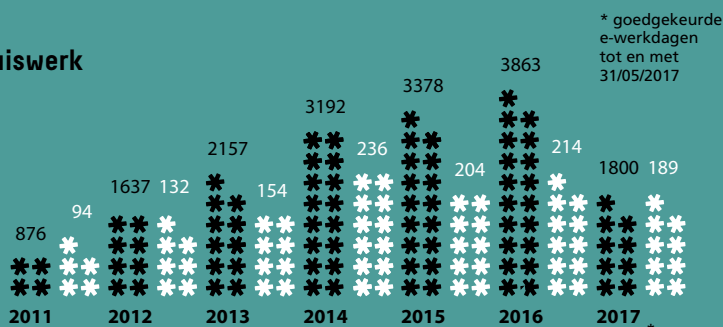
‘Met de auto? Een half uur. Met de elektrische fiets? Tien minuten.’ Wouter Jaspers weet waarom hij elke werkdag met de fiets naar het provinciehuis in Leuven trapt. Het is snel, goedkoop, milieuvriendelijk en gezond.

“De wagens schuiven aan, ik ga er vlot voorbij.”

FIGUUR #2

Steeds meer thuiswerk

aantal e-werkdagen
aantal e-werkers

‘Toen ik in Kessel-Lo kwam wonen, stond ik voor de keuze: koop ik een auto of niet? Ik besloot een elektrische fiets te kopen. Ik woon op amper vier kilometer van het provinciehuis. Een prima fietsafstand. De wagens staan aan te schuiven maar ik ga er vlot voorbij. Regen en wind? Dat word je gewoon. En de fietsvergoeding die ik krijg, is mooi meegenomen.’ In het

provinciehuis kan Wouter douchen en zijn fietsspullen opbergen in een locker. Zijn fiets krijgt een plaatsje in de beveiligde fietsstalling. ‘En als het nodig is, kan ik de batterij opladen aan het oplaadpunt voor elektrische fietsen.’

Slim pendelen

Wouter is lang niet de enige medewerker van de provincie

Vlaams-Brabant die bewust kiest om zonder wagen te pendelen. Drie van de vier personeelsleden in het provinciehuis in Leuven leggen het woon-werktraject af met het openbaar vervoer (50%) of met de fiets (26%). Slechts 24% neemt de wagen. Om nog meer mensen te overtuigen met de fiets naar het werk te komen, neemt de provincie

elk jaar deel aan de actie Bike to Work van de Fietsersbond.

25 dienstfietsen

Voor wie voor het werk de baan op moet, staan 25 dienstfietsen klaar: 15 stadsfietsen, 5 elektrische fietsen en 5 vouwfietsen. En wie een dienstverplaatsing met de trein maakt, kan gebruik maken van een Blue-bike abonnement om zijn traject te vervolledigen. Werknemers krijgen een gratis abonnement als ze met het openbaar vervoer komen werken.

Al deze inspanningen van de provincie blijven niet onopgemerkt: vorig jaar ontving het provinciebestuur de Shift Up Business Mobility Award 2016. Deze bekroning zet bedrijven in de kijker die inspanningen leveren voor een duurzaam woon-werkverkeer. ►►

Beleidsverantwoordelijken
Ann Schevenels en Walter Zelderloo

SPAARZAME GEBOUWEN

De provincie legt de lat hoog als het over het energieverbruik van haar eigen gebouwen gaat. Al in 2006 legde ze zichzelf doelstellingen op, om die in 2012 ruimschoots te halen: het energieverbruik daalde met 23%, de CO₂-uitstoot met zelfs 64%. Voor 2015-2019 komen daar nog ambitieuzere doelstellingen bovenop: nog 20% energie besparen en 55% minder CO₂ uitstoten. Ze is goed op weg dat te halen.

Hoe doet ze dat?

- 1 136,7 kWp aan zonne-energie op de provinciale daken.
- 2 Gepland in 2017-2018: nog 147 kWp op het provinciehuis en 119,4 kWp in het PIVO. Een verdrievoudiging aan zonne-energie.
- 3 Zuinige LED-verlichting.
- 4 100% groene elektriciteit.
- 5 De lichten doven automatisch na de werkuren.
- 6 De toiletten worden gespeld met regenwater.
- 7 Groendaken aan het zwembad, het verkeerspark en het Ecohuis in Provinciedomein Kessel-Lo.
- 8 De nieuwe PIVO-sporthal in Asse is een BEN-gebouw, een bijna-energie neutraal gebouw. Ook het geplande nieuwe administratief gebouw in het Provinciedomein Huizingen wordt BEN.
- 9 Zuinigere koelinstallatie in het provinciehuis.
- 10 De waterspeeltuin in Provinciedomein Halve Maan is gebouwd met duurzame materialen, heeft zuinige pompen en het water wordt gezuiverd en hergebruikt.
- 11 Het groendak van de buitengewone school De Sterretjes in Tienen zorgt voor afkoeling.

*Beleidsverantwoordelijke
Ann Schevenels, Tie Roefs*

►► De digitale factor

Je vindt nog amper papieren facturen in het Provinciehuis in Leuven: de provincie Vlaams-Brabant is de eerste overheid in ons land die inkomende facturen volledig digitaal verwerkt. Slecht nieuws voor de liefhebbers van stempels en handtekeningen, goed nieuws voor de anderen. Leveranciers sturen hun factuur via e-mail, doorgaans in pdf-formaat. De mailbox wordt automatisch uitgelezen en verwerkt door gespecialiseerde factuurverwerkingssoftware. *

VRAAG VAN DE LEZER

Stel jouw vraag aan de provincie

Heb jij ook een prangende vraag waarbij de provincie je kan helpen? Contacteer ons dan via:

@ info@vlaamsbrabant.be

Provincie Vlaams-Brabant,
Communicatiedienst
Provincieplein 1, 3010 Leuven

“Wat is er eigenlijk gebeurd met die goede ideeën van de Klimaatop 2015?”

Marie, 31 jaar, Leuven

ANTWOORD

Tijdens de Vlaams-Brabantse Klimaatop, eind 2015, verzamelden geëngageerde burgers, ambtenaren, ondernemers en vrijwilligers in het provinciehuis in Leuven voor een dag vol klimaatideeën en inspiratie. De ideeën die er opborrelden, gingen niet verloren. Ze vormden de kiem van vele nieuwe dingen, waaronder de Burgerschool.

Bond Beter Leefmilieu en Netwerk Bewust Verbruiken begeleiden in de Burgerschool 23 burgers en sociale ondernemers met een klimaatidee om dat idee ook effectief te realiseren, en dat met de steun van de provincie Vlaams-Brabant. In het voorjaar van 2017 werden deze 23 klimaatpioniers uitgenodigd op drie inspirerende dagen. Ze kregen er begeleiding en hulp van gemotiveerde coaches bij de uitwerking van hun project, rond thema's als financiën, communicatie en samenwerking. De coaches tilden de projecten naar een hoger niveau.

Sommige klimaatpioniers werken rond energie, zoals Pajopower of Zonneplan Scherpenheuvel-Zichem. Andere rond duurzaam omgaan met goederen en voedsel, zoals Buurderij Leuven. Nog andere vormden een creatieve broedplaats voor lokale uitwisseling, zoals Villa Vanzelf uit Landen. Verschillende initiatieven en ideeën die elk op hun manier bijdragen tot de klimaatdoelstellingen van de provincie.

Het eerste 'schooljaar' van de Burgerschool is intussen afgelopen. In 2018 volgt een tweede schooljaar met nieuwe burgerinitiatieven. *

www.bondbeterleefmilieu.be/activiteit/burgerschool

Beleidsverantwoordelijke Tie Roefs

Klimaatproject in de kijker

De gezonde oogst van de Stadsakker

“De warmoes en de rucola staan er mooi bij, klaar om te oogsten”, zegt boer Wannas Suttels. Maar dat doet hij niet zelf, want De Stadsakker in Tienen is een zelfoogstboerderij. En niet zomaar eentje.

Zelfoogstboerderijen zijn in trek. Lokale landbouwers en inwoners slaan steeds vaker de handen in elkaar om een zelfoogstinitiatief op te starten, vaak volgens de principes van biologische landbouw. Door duurzaam en lokaal geteelde groenten en fruit te telen en te eten - zoals van de Stadsakker in Tienen - verlagen we de CO₂-uitstoot van onze voeding. Maar De Stadsakker is ook veel meer. ‘Kwetsbare en kansarme mensen in onze maatschappij blijven te vaak aan de kant staan bij goedbedoelde duurzaamheidsprojecten’, zegt Philippe Liesenborghs van Riso Vlaams-Brabant. ‘Te duur, te ver-van-hun-bed. Daarom startten

“Samen met de handen in de aarde zitten.”

we moestuinen in onze buurtwerkingen in Halle, Leuven, Dilbeek en Tienen. Met De Stadsakker gaan we nog een stapje verder.’

‘We zochten een landbouwer met een hart voor duurzame voeding en een akker aan de rand van de stad’, vertelt Philippe. ‘In mei van dit jaar gingen we van start met honderd mensen uit de buurt die intendenden. Een vijftiental daarvan komen uit kwetsbare groepen.’

Ontmoetingsplek

Elke woensdag is iedereen welkom om boer Wannas een handje te helpen op het veld. ‘Niets zo rustgevend als met je handen in de aarde te zitten’, lacht hij. Zo wordt De Stadsakker ook een sociale ontmoetingsplek voor de buurt. Met een pop-up tent waar verenigingen van gebruik kunnen maken voor activiteiten en workshops. Er komen nog wandelpaden en speelzones om te verpozen. ‘We oogsten hier niet alleen verse groenten en kruiden, maar ook ideeën voor een duurzame samenleving’, stelt Philippe.

De werking is nog pril, maar het enthousiasme groot. ‘Volgend jaar groeien we naar 200 oogsters.’ Een winst voor de maatschappij én het klimaat.

De Stadsakker kreeg van de provincie Vlaams-Brabant een subsidie van 70.177 euro. Het project helpt om de klimaatdoelstelling te halen: een klimaatneutrale provincie tegen 2040. We moeten daarvoor 80 tot 95% minder CO₂ uitstoten ten opzichte van 2011. Daarvoor zet de provincie in op projecten rond duurzame voeding, mobiliteit, consumptie, hernieuwbare energie, biodiversiteit en ruimtegebruik. *

Meer weten over het project De Stadsakker? Of wil je aansluiten en zelf je groentjes oogsten?

 www.stadsakker.be

Beleidsverantwoordelijke Tie Roefs

Haal de klimaatbrochure in huis

De Stadsakker is een van de klimaatprojecten die kunnen rekenen op een financieel duwtje van de provincie Vlaams-Brabant. De provincie heeft immers een subsidie voor duurzame milieu- en klimaatprojecten die bijdragen aan de ambitie om tegen 2040 klimaatneutraal te worden.

Bestel of download de klimaatbrochure en ontdek de inspirerende verhalen achter de Vlaams-Brabantse klimaatprojecten.

 www.vlaamsbrabant.be/36klimaatprojecten

“Verse, gezonde groenten voor een kwetsbare groep.”

Boer Wannes Suttels op de Stadsakker

SLIMME WAR

Bedrijven kunnen elkaar verwarmen in Aarschot

De restwarmte van de rioolzuiveringsinstallatie van Aquafin aan de Gaston Geenslaan in Aarschot is voldoende om de bedrijven in de buurt voor 80% te verwarmen. Het hoeven dus lang niet alleen windturbines te zijn die zorgen voor duurzame energie. Met de energiekansenkaarten zie je welke mogelijkheden er nog zijn voor hernieuwbare energie in Vlaams-Brabant.

Kansen grijpen

Het verouderde bedrijventerrein Nieuwland-Meetshoven wordt vernieuwd. De provincie grijpt de kans om de mogelijkheden van warmtenetten te onderzoeken waarmee de restwarmte van het ene bedrijf warmte levert aan andere bedrijven.

Zo plant Interleuven langs de Gaston Geenslaan in Aarschot een kleine uitbreiding van het

bedrijventerrein, aanpalend aan de waterzuiveringsinstallatie. Door een warmtepomp aan de installatie aan te sluiten kan de restwarmte van dit station 80% van de warmtevraag van de uitbreiding opvangen. De overige 20% - zou een lokaal bedrijf dat naast zijn activiteiten bio-afval produceert kunnen leveren. Meer nog, dat bedrijf zou ook warmte kunnen leveren aan het bestaande bedrijventerrein of zelfs een nieuwe woonwijk met een 200-tal woningen voor 70% kunnen verwarmen.

Zonne-energie en ondiepe geometrie

Het zijn dergelijke slimme, innovatieve technieken waar nog veel winst te rapen valt. De provincie liet de mogelijkheden en het potentieel aan hernieuwbare energie onderzoeken. Wat blijkt? Vlaams-Brabant kan kiezen uit meerdere mogelijkheden en er kan ingezet worden op heel uiteenlopende technieken. Zoals het warmtenet in Aarschot. Maar er zijn ook nog mogelijkheden voor zonne-energie, windenergie, energie uit biomassa, waterkracht, diepe en ondiepe geothermie (warmte

In jouw buurt?

Wat zijn de mogelijkheden voor hernieuwbare energie in jouw buurt? Neem een kijkje op de energiekansenkaarten.

 www.vlaamsbrabant.be/energiekansenkaart

uit de bodem), restwarmte en riothermie (warmte uit afvalwater). De meeste hernieuwbare energie in Vlaams-Brabant valt te winnen bij zonnepanelen en ondiepe geothermie. *

*Beleidsverantwoordelijke
Ann Schevenels*

MTE

“De restwarmte van het ene bedrijf verwarmt het andere”

“De kolossen
luisteren braaf
naar onze kleine
Jannes.”

*Bij de achterachterkleinzoon
van Remi Vanderschueren*

DE LIEFDE EEN ZACHTE

Paardenfokker Remi Vanderschueren kweekte bijna 150 jaar geleden in zijn stoeterij in Vollezele de allereerste Brabantse trekpaarden. Zijn achterachterkleinzoon Noël deelt dezelfde liefde voor de stoere Brabanders.

Drie merries grazen in de weide, en in de stallen staan twee veulens en twee kloeke hengsten. Noël De Beuf en zijn vrouw Ann Van Vreckem zijn trots op hun Brabantse trekpaarden. Het zijn echte prachtdieren, net als de hengst Brillant van Noël's voorvader Remi waarmee het allemaal begon. 'Het zal in de genen zitten', glimlacht Noël. 'Als kind had ik een pony, en later een gretiger warmbloedpaard. Maar twintig jaar geleden leerde ik het Brabantse trekpaard kennen op domein Steenhout, hier in Vollezele. Sindsdien ben ik er elke dag mee bezig. Ook onze

kleinkinderen Marthe, Jannes en Senne zijn er dol op, de dieren hebben een heel zacht karakter.'

Ritje met de paardentram

Zachte reuzen dus, en dat maakt de dieren gemakkelijk te mennen. Noël neemt geregeld deel aan menwedstrijden, zelfs met een vierspan. Of hij spant de Brabantse trekpaarden voor een koets, huifkar of paardentram voor een ritje door het Pajottenland. 'We krijgen er alles van gedaan. Onze Jannes is acht jaar. Als hij onze merries

Meer weten?

Haal de gratis brochure Van Stal! in huis.

 www.vlaamsbrabant.be/vanstal

VOOR REUS

uit de weide haalt, volgen ze hem braafjes naar de stal. Indrukwekkend om te zien hoe die kolossen naar het jongetje luisteren.'

Noël en Ann koesteren hun dieren, net als de provincie het Brabantse trekpaard koestert. Samen met het comité Vollezele Leeft zetten ze hun schouders onder de Dag van het Brabants Trekpaard in Vollezele. 'Want het Brabants trekpaard is levend erfgoed. Het kloekke symbool van onze provincie.' *

PAARDENWEETJES

Levend erfgoed

Het Centrum Agrarische Geschiedenis (CAG) kreeg de opdracht van de provincie om een erfgoedzorgplan op te stellen. Dat is de basis voor een officieel erkenningsdossier waarmee het Brabants trekpaard kan worden opgenomen in de Inventaris Vlaanderen voor Immaterieel Cultureel Erfgoed.

 www.immaterieelerfgoed.be

De ster van de jaarmarkt

Trekpaardenshows, huifkartochten, een demonstratie van de hoefsmid, keuringen. Op 4 september is het Brabantse trekpaard de ster van de Leuvense jaarmarkt.

Veulenpremie

Paardenfokkers in onze provincie krijgen van Toerisme Vlaams-Brabant een premie van 200 euro per geboren veulen. Het dier krijgt dan de familienaam 'van Vlaams-Brabant'. De familie doet het goed: terwijl elders in het land het aantal trekpaarden daalt, blijft het aantal in Vlaams-Brabant status quo.

De spieren van Christa, Jarca en Jérôme

De Brabantse trekpaarden van het Provinciedomein Huizingen - Christa, Jarca en Jérôme - tonen elke woensdagnamiddag hun spierkracht. Boomstammen verslepen, de vuilnisbakken ronde doen, de weide bewerken, geen klusje is hen te veel. Wil je de drie stoere paarden aan het werk zien? Afspraak op woensdag om 14 uur aan de hoofdingang van het Provinciedomein Huizingen.

Kom naar Dag van het Brabants Trekpaard

De derde zondag van oktober – dit jaar op 15 oktober – viert het Pajotse dorpje Vollezele de Dag van het Brabants Trekpaard. Een bruisende dag vol menwedstrijden, shows, demonstraties, animatie en proeverijen. Wie tijdens de Brillantworp het gouden exemplaar tussen de chocolade paardjes vindt, wint een bronzen Brillantbeeldje.

 www.vollezeleleeft.eu

In de stoet

Een trekpaard in de stoet? Of voor de huifkar op een dorpsfeest? Trekpaardenhouders krijgen er flinke provinciale premies voor. Tot 1500 euro. Zo wil de provincie het functioneel en recreatief gebruik van het Brabants trekpaard aanmoedigen. Ook vormingsinitiatieven krijgen een premie van 250 euro.

Beleidsverantwoordelijken Monique Swinnen, Tom Dehaene, Walter Zelderloo

*Basisschool Den Elzas
rekent op de Uitleendienst*

LEERLINGEN IN DE SPOTLIGHTS

De leerlingen van gemeentelijke basisschool Den Elzas in Huldenberg staan in de spotlights. Letterlijk, daar zorgen meesters Kristof en Ruben voor. Met de hulp en het materiaal van de Uitleendienst van de provincie Vlaams-Brabant.

'De leerlingen oefenen weken en weken voor hun dansje of toneel voor het schoolfeest. Als hun grote moment er dan is, geeft professionele belichting en geluid hen dat extra duwtje zekerheid dat ze nodig hebben', vertelt Kristof Vangoidsenhoven, leraar van het vijfde leerjaar. Samen met zijn collega Ruben Misbaer van het zesde jaar volgde hij een cursus DMX-programmatie

bij de Uitleendienst van de provincie. DMX staat voor Digital MultipleX, een systeem om verlichting aan te sturen. 'Als onze kleutertjes een nummer van K3 brengen, zorgen wij voor de regenboog', lacht Kristof.

Alles wordt gemakkelijker

Het materiaal daarvoor, de verlichting, de kabels, het mengpaneel, het komt allemaal van de Uitleendienst. Helemaal gratis, de school moet alleen de verzekering betalen. 'En er is nog zoveel meer materiaal waar we heel dankbaar gebruik van maken. De circuskoffer en de walkietalkies kwamen van pas tijdens onze openluchtklassen. Een presentatie? Dan lenen we toch gewoon een projector. Voor elke speciale gebeurtenis heeft de provincie wel iets voorhanden dat het ons zoveel gemakkelijker en leuker maakt.'

Elke lengte een kleur

Nuttige extra's die de school anders niet zou kunnen betalen. 'Als school moeten we de maximumfactuur

respecteren en onze budgetten bewaken. De Uitleendienst is dus een enorme steun. Zonder de hulp? Dan zouden we ons moeten behelpen. Soms zit het 'm in de details. Wie denkt er bijvoorbeeld aan verlengkabels tijdens een schoolfeest? Die heb je altijd tekort. Als je de leerkrachten vraagt om verlengkabels van thuis mee te brengen, dan krijg je een kluwen. De set verlengkabels van de provincie zit in een overzichtelijke kist. Elke lengte heeft een andere kleur, netjes gesorteerd.'

Online catalogus

Materiaal lenen is heel gemakkelijk: je duikt de online catalogus in en reserveert meteen wat je nodig hebt. De medewerkers van de Uitleendienst helpen je graag op weg, zorgen dat je de juiste kabels hebt en herinneren je aan wat je misschien bent vergeten. *

*Beleidsverantwoordelijke
Walter Zelderloo*

“De kleutertjes
zingen K3, wij
leveren de
regenboog.”

OOK VOOR JOUW VERENIGING

Een concert met professioneel PA-materiaal? Een podium voor je schoolfeest? Veiligheidsmateriaal voor je fuif? De uitleendienst van de provincie heeft het allemaal en nog veel meer. Ook voor de activiteit van jouw vereniging, school of andere organisatie. Sprokkel je materiaal samen in de online catalogus en het staat netjes voor je klaar aan één van de drie uitleenbalies.

Uitleenbalie in Leuven

Provincieplein 1
3010 Leuven
016 26 76 91
Uitleenbalie.leuven@vlaamsbrabant.be

Uitleenbalie in Asse (PIVO)

Poverstraat 75
1731 Asse
02 454 82 41
Uitleenbalie.asse@vlaamsbrabant.be

Uitleenbalie in Bekkevoort

Staatsbaan 241 C
3460 Bekkevoort
013 78 58 41
Uitleenbalie.bekkevoort@vlaamsbrabant.be

Meer info

 www.vlaamsbrabant.be/uitleendienst

Duurzaam wonen

Veel mensen die op voormalige campingsites of in weekendverblijfparken wonen, hebben het niet zo comfortabel. De provincie Vlaams-Brabant maakte werk van het wettelijk kader met het provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan (PRUP) Woonzekerheid. En ze doet ook iets aan de woonkwaliteit met een oproep naar architecten om kleine, betaalbare woningen te ontwerpen die voldoen aan ecologische maatstaven. Een betaalbare oplossing voor veel campingbewoners, maar niet alleen voor hen. Ook bij senioren en jongeren stijgt de vraag naar deze kleinschalige, duurzame manier van wonen.

“Niet groter dan een caravan, maar veel beter geïsoleerd.”

Kleinschalig wonen

Thuis op 45m²

Didier Genee (32) ruilde zijn gammele stacaravan voor een moderne woning. Amper 45m² groot, maar comfortabel en energiezuinig. Het wordt een stuk beter wonen op de voormalige camping Rustenberg in Huldenberg.

Tussen de stacaravans en chalets van de voormalige camping Rustenberg in Huldenberg, staan zeven moderne, gloednieuwe huisjes. Een eerste stap in een grondige vernieuwing want de eigenaar wil op elk perceel een dergelijke, kleinschalige woning bouwen. Hij vond voorbeelden in de catalogus ‘Kleinschalig wonen’ van de provincie Vlaams-Brabant. De provincie deed een oproep

naar ontwerpers en architecten om kleine, energiezuinige en comfortabele wooneenheden te ontwerpen en bundelde die in een brochure. De eerste huisjes verzezen intussen hier in Huldenberg en op het terrein van de Felix Cottage Club in Zemst.

Rustenberg is één van de voormalige campings en weekendverblijven in Vlaams-Brabant die door de provincie werd omgevormd tot zone voor

Didier voor zijn nieuwe woning

“Inwoners vinden steun en hulp bij elkaar.”

kleinschalig wonen. Daarmee krijgen honderden Vlaams-Brabanders woonzekerheid.

Sociale woningen

Didier Genee verhuisde in juni van zijn stacaravan naar een van de eerste huisjes die de firma Skilpod hier bouwde. Amper 45m² groot, maar met alle comfort en ingericht met keuken, badkamer en toilet. ‘Niet groter dan mijn caravan, als je de voortent erbij telt’, lacht Didier. ‘Maar wel veel beter geïsoleerd.’

Samenhangigheid

Ook Pierre Wilmot en zijn vrouw Joseanne zijn blij dat ze in hun nieuwe, sociale woning op de camping kunnen. ‘Ik woon op de camping sinds 2004’, zegt Pierre. ‘Toen lieten we ons appartementje in Schaarbeek voor wat het was. Mensen zorgen hier voor elkaar.’ Dat vindt ook Ann Donné van Samenlevingsopbouw Riso Vlaams-Brabant die de bewoners begeleidt.

‘De samenhangigheid op de camping is heel groot. Mensen helpen elkaar. Sommigen

Groot genoeg, vindt Joseanne

Catalogus Kleinschalig wonen

In de catalogus ‘Kleinschalig wonen’ van de provincie Vlaams-Brabant vind je 25 verschillende ontwerpen van kleine, energiezuinige en comfortabele wooneenheden. Ze zijn verdeeld in twee types: huisjes met een vloeroppervlakte tot 50m² en een basisprijs tot 80.000 euro, en woningen met een vloeroppervlakte tot 80m² en een basisprijs tot 90.000 euro. Download de catalogus op de website.

 www.vlaamsbrabant.belkleinschaligwonen

Didier huurt zijn huisje via een sociaal verhuurkantoor. Uiteindelijk zal een 20-tal huisjes op de camping als sociale huurwoning verhuurd worden. De provincie steunt de bouw van elke kleinschalige woning uit haar catalogus met een premie van 15.000 euro, op voorwaarde dat het huisje minstens 18 jaar lang als sociale woning wordt verhuurd.

hebben het moeilijk om zelfstandig te wonen, maar met de hulp van burens lukt dat wel. Dat maakt deze vorm van wonen heel zinvol.’

Na Zemst en Huldenberg, werkt de provincie nog projecten van kleinschalig wonen uit in onder meer Aarschot, Rotselaar, Scherpenheuvel-Zichem, Halle en Sint-Pieters-Leeuw. ✱

Beleidsverantwoordelijke Tom Dehaene

Woningdelen in Tervuren Het tweede leven van Pachthof Hertoginnedal

Toekomstige burens

Er zit leven in het eeuwenoude Pachthof van Hertoginnedal in Tervuren. Geen tractoren of boerderijdieren meer, maar wel 13 woningen in een uniek cohousingproject.

De knappe vierkantshoeve aan de Moorselstraat is al eeuwen een ankerpunt in de regio. Aan landbouw wordt hier al een hele tijd niet meer gedaan en de imposante schuur staat wat te verkommeren. Maar landbouwersfamilie Van Roey wil haar hoeve niet teloor zien gaan en vond een elegante redding. De gebouwen herrijzen als een uniek woonerf, een cohousingproject met

dertien wooneenheden en een gemeenschappelijke ruimte, tuin en zwembad.

De bouwplannen zijn klaar, de bouw-aanvraag wordt eerstdaags ingediend. Negen van de dertien wooneenheden zijn al geclaimd. De toekomstige bewoners vormen een bonte mix: de jongste is 24 jaar, de oudste - 'vake' Van Roey - is 92. 'De zorgzaamheid van het samenwonen spreekt me erg aan', vertelt Christine Stoffen die in 2019 naar het pachthof hoopt te verhuizen. 'Het elkaar helpen, het gevoel hebben deel uit te maken van een woongemeenschap in een prachtige hoeve als dit.'

'Maar we hebben elk ook nog onze privacy', zegt toekomstig medebewoonster Lut Buyck. 'Een eigen huis, zelfs een eigen

tuin of terras. De private wooneenheden zijn klein, maar de gemeenschappelijke delen maken dat goed. De hoeve vraagt gewoon om deze vorm van wonen. Het is een woonerf, het zou jammer zijn dat niet te delen.'

"Het oude pachthof herrijst als uniek woonerf."

Duurzaam wonen

Nieuwe woonvormen spelen in op maatschappelijk trends. Zoals kangoeroewonen om je ouder wordende ouders dichterbij te hebben. Of cohousing dat in het geval van het Pachthof van Hertoginnedal de redding

De schuur

Klinken op morgen

“De jongste toekomstige bewoner is 24, de oudste 92.”

Het pachthof, klaar in 2019

Inspirerende woonprojecten

Haal of download de brochure 'Woningdelen in Vlaams-Brabant' en ontdek 19 inspirerende projecten.

www.vlaamsbrabant.be/woningdelen

betekent van waardevol patrimonium. Bovendien is het een duurzame manier van wonen. Ecologisch ook, het vernieuwde woonproject wordt een BEN-gebouw.

Om een nieuwe woonvorm te realiseren, moeten de initiatiefnemers nog vaak door een leerproces. Ook de kandidaat-bewoners van het Tervuurse pachthof hebben een lange weg afgelegd op zoek naar praktische en stedenbouwkundige oplossingen. Ze hebben zich verenigd in een vzw waarin de beslissingen worden genomen. Nu de bouw bijna kan starten, richten ze een 'burgerlijke maatschap' op, dat is een vereniging zonder rechtspersoonlijkheid om het gezamenlijke bouwbudget te beheren. In een latere fase wordt het samenwonen geregeld met een uitgebreide basisakte.

De provincie helpt

Een kluwen, jazeker. Gelukkig baant de provincie Vlaams-Brabant mee de weg van het woningdelen. Ze ondersteunde 19 projecten met een subsidie tot 20.000 euro, ook het Pachthof van Hertoginnedal kon op deze steun rekenen. De provincie zorgt dat ervaring tussen de projecten wordt uitgewisseld, en ze gaf de opdracht aan de Universiteit Antwerpen en de Vrije Universiteit Brussel (Steunpunt Wonen) om een beleidskader te ontwikkelen voor lokale besturen. Zo kunnen gemeenten projecten van woningdelen gemakkelijker een plaats geven. *

 pachthofvanhertoginnedal.be

Beleidsverantwoordelijke
Tom Dehaene

Bewoners werken samen aan leefbaarheid

Een bloeiende Reinaertwijk

Het is zaterdagvoormiddag en de bewoners van de Reinaertwijk in Dilbeek tuinieren samen, in de schaduw van hun sociale woonblokken.

Deze zomer vijzen de bewoners zelf hun nieuwe zitbanken in elkaar. Er komt een slinger van picknicktafels aan hun samentuin en wat verder een hoekbank waar ze kunnen keuvelen. Samen genieten en tuinieren zorgt voor verbondenheid. Dat kan de wijk best wel gebruiken.

De gemeente Dilbeek zet in op buurtwerking en nam de vzw Samenlevingsopbouw Riso Vlaams-Brabant in de arm. De vzw voerde in 2014 een sociaal onderzoek en selecteerde de

Reinaertwijk om iets te doen aan de samenlevingsproblemen. 'Er zijn sociale problemen door de vele kleine appartementen dicht bij elkaar, de grote diversiteit en de kansarmoede', schetst buurtwerkster Gert Pardon. 'Maar de mensen willen er zelf iets aan doen.'

Tomaten en sla

Dat begon klein in 2015, met vijf tuinbakken van een vierkante meter groot. Met de steun van de Vlaamse Landmaatschappij en VELT

groeide dat uit tot een stevige moestuin met serre. Twee keer per week verzamelen de geïnteresseerde bewoners om er te tuinieren. Met succes: de tuin is letterlijk bezaaid met radijsjes, tomaten, sla, wortel, aardappelen, aardbeien, spitskool, pompoen, courgette en nog meer gezonds. 'Niet alleen de groentjes groeien en bloeien. De mensen zelf ook bloeien open.'

Zitbanken

'We gaan nu een stap verder en willen van de Reinaertwijk de warmste wijk van Dilbeek maken', vertelt buurtwerkster Gert. 'De bewoners zelf kozen de uitdagingen: het zwerfvuil, de sociale verbondenheid en banken en bloembakken in hun park. Die bankjes met geïntegreerde bloem- en kruidenbakken komen er nu. De bewoners maakten zelf de ontwerpen met de hulp van houtbewerker Stefaan Croes, en kozen de plek waar de banken komen. De betrokkenheid is groot.'

Het project verloopt in een samenwerking van Samenlevingsopbouw Riso Vlaams-Brabant, de gemeente Dilbeek en Archeduc-Vormingplus Halle-Vilvoorde. De provincie Vlaams-Brabant subsidieert 80% van de kosten.

Steun voor een betere woonomgeving

Een speeltuintje, zitbanken, een buurtlokaal bouwen of gezellig inrichten met nieuw meubilair, extra groen in de straat, een opruimactie van zwerfvuil ... tal van projecten kunnen rekenen op een provinciale subsidie tot 20.000 euro. De subsidie richt zich op sociale buurten en buurten in zones voor kleinschalig wonen. Bewoners moeten het project mee dragen en betrokken worden bij de ontwikkeling en uitvoering van het project. *

 www.vlaamsbrabant.be/subsidies

Beleidsverantwoordelijke
Tom Dehaene

DEMO KLIMPLANTEN:

- **24/09** - PIVO Asse
- **7/10** - Ecocentrum Diest

DEMO PLANT EEN BOOM:

- **25/11** - Het Vinne Zoutleeuw

 www.vlaamsbrabant.be/levedetuin

Kies het juiste gevelgroen

Leve de tuin, ook al is die maar zo groot als je gevel

Een tegel groot - letterlijk - is groot genoeg voor een klimplant. En met de juiste boom fleur je je kleine tuin helemaal op.

De verkoeling van het groen gaat het hitte-effect in de stad tegen en een straat vol groene gevels is ook gewoon heel mooi. Bovendien vaart de biodiversiteit er wel bij: vogels vinden plaats voor hun nest, insecten vinden beschutting en de bijen houden van de bloeiende bloemen.

Welke klimplant?

Niet elke klimplant is echter geschikt voor elke gevel. De behoefte aan licht, de bodem, de ruimte om te groeien... Het speelt allemaal een rol bij je keuze. Zo groeien blauwe regen, wilde wingerd en klimroos liefst in volle zon, terwijl klimhortensia en kamperfoelie beter gedijen in de schaduw. En hoe maak je een klimplant vast? Mag je zomaar een tegel uit de stoep halen? Waar moet je nog rekening mee houden? Dat kom je te weten tijdens de gratis workshops die de provincie organiseert.

Vragen over je siertuin? Het Provinciaal Steunpunt Tuinen helpt je!

Het antwoord op jouw tuinprobleem niet gevonden? Leg je vraag voor aan het Provinciaal Steunpunt Tuinen en laat enkele enthousiaste tuinexperts je raad geven.

Vul het webformulier in en je krijgt binnen de tien dagen een antwoord.

 www.vlaamsbrabant.be/steunpunt-tuinen

Groepsaankoop zonnepanelen en dak- en zoldervloerisolatie

Ben je van plan te investeren in zonnepanelen? Je dak of zoldervloer isoleren? Doe mee aan de provinciale groepsaankoop. Daarmee ben je zeker van een scherpe prijs, de beste kwaliteit en een vlotte opvolging. Bovendien kies je voor een totaalaanpak: er wordt gecontroleerd of je dak voldoende geïsoleerd is en of zonnepanelen wel rendabel zijn op jouw dak. Door te werken met lokale vakmannen en bedrijven, zorgt de groepsaankoop voor lokale tewerkstelling. De provinciale groepsaankoop is dus goed voor ecologie én lokale economie. De groepsaankopen zijn een initiatief van de provincie Vlaams-Brabant in samenwerking met de organisaties van het klimaatnetwerk Vlaams-Brabant. ✱

 www.vlaamsbrabant.be/groepsaankopen

*Beleidsverantwoordelijke
Tie Roefs*

Zondag 10 september: Open Monumentendag

OP BELEVING IN DE WIJNPERS IN LEUVEN

WIST JE DAT?

er tussen de 14de en de 17de eeuw wijngaarden stonden op de site van het Wijnpershuis?

de naam van de school - De Wijnpers - verwijst naar het oude Wijnpershuis uit 1551?

de serres tot in 1956 verwarmd werden met cokes?

er onder het Wijnpershuis een 15de-eeuwse kelder ligt van meer dan 100m³?

het nieuwe Belvédère-gebouw een staaltje van hedendaagse toparchitectuur is?

*“Een knap
staaltje Vlaamse
renaissance”*

Vijf eeuwen geschiedenis

Ontdek voor het eerst het volledig gerestaureerde Wijnpershuis, een knap voorbeeld van Vlaamse renaissance met een boeiende geschiedenis. Het verrees in 1551 op de kelders van het vervallen

*“Ontdek als eerste
het gerestaureerde
Wijnpersgebouw”*

wijnpersgebouw van de Sint-Geertruiabdij. De druiven die op de hellingen rond Leuven groeiden, werden hier tot de

Kom naar Open Monumentendag in de provinciale school De Wijnpers in Leuven en ontdek in primeur het volledig gerestaureerde Wijnpershuis. Een uniek gebouw uit de 16de eeuw met een heel boeiende geschiedenis. De monumentenwachters van Vlaams-Brabant werkten een tof programma voor gezinnen uit, of je kan ook gewoon genieten van een verbluffend uitzicht over Leuven.

17de eeuw geperst om er wijn van te maken.

Na het verval van de wijnbouw onderging het pand een hele reeks herbestemmingen: boerderij, woning, zelfs stal. Tot de stad Leuven in 1913 het gebouw kocht als thuis voor de Provinciale Groenten- en

Moesteelschool. Renovaties en interieuraanpassingen maken het tot een ideaal uithangbord voor de instelling.

Monument

De school groeide, het gebouw was al snel verouderd en werd te klein. Gelijktijdig met de

oprichting van een nieuw schoolgebouw op de site, werd in 1938 het voormalige Wijnpershuis beschermd als monument. In 1973 vloeide er weer wijn, toen de pas opgerichte vzw De Hagelandse Wijnbouwers de kelder gebruikte om er haar druivenoogst te verwerken.

Lang duurde dat niet en in 2003 volgde de totale leegstand. Tot de provincie met de restauratie startte. Die is nu afgerond, en het gebouw pronkt weer in zijn oude glorie. Met een moderne toets, zonder aan het monumentale karakter te raken. Ontdek het zelf tijdens Open Monumentendag op zondag 10 september. ►►

Meer weten?

Het volledige programma van Open Monumentendag in Vlaams-Brabant? Neem een kijkje op de website.

www.vlaamsbrabant.belopenmonumentendag

Leuven aan de voeten van De Wijnpers

“Bewonder de skyline van Leuven”

►► **Architectuur en verwondering**

Ontdek de vele gezichten van De Wijnpers tijdens Open Monumentendag. Met rondleidingen, wandelparcours langs oude foto's, demonstraties aan de oude serre, familiezoektocht 'de skyline van Leuven', tentoonstelling door de leerlingen, en doe-activiteiten door de monumentenwachters zoals een klimmuur, een groot memoriespel en het bouwen van een spitsboog. Ontdek de bouwgeschiedenis van het gerestaureerde Wijnpershuis en de hedendaagse toparchitectuur van het nieuwe schoolgebouw Belvédère.

Haal de geschiedenis van het Wijnpershuis in huis

Openbaar Kunstbezit Vlaanderen goot de boeiende geschiedenis van het Wijnpershuis in een rijkelijk geïllustreerd boek. Met nieuwe archeologische inzichten, oog voor de stijlkenmerken van het gebouw en aandacht voor de vele herbestemmingen, ook tijdens de jaren als tuinbouwbouwschool. Het unieke beeldmateriaal komt onder meer uit de nalatenschap van gewezen directeur Emiel Guns. Het boek werpt ook een blik op de recente restauratie. Is ze een terugkeer naar de oorspronkelijke staat? Of zijn jongere ingrepen geïntegreerd? ✱

'Het Wijnpershuis in Leuven. Een leven vol herbestemmingen.' kost 15 euro. Tijdens Open Monumentendag te koop met een korting van 5 euro.

Het serrecomplex

Beleidsverantwoordelijken Tom Dehaene en Marc Florquin

25
JAAR

MONUMENTENWACHT

Waken over ons erfgoed

Je ziet ze op kerktorens klauteren en langs kasteelmuren naar beneden glijden. Spectaculair, zeker, maar ook heel hard nodig. De acht monumentenwachters 'bouwkunde' van Vlaams-Brabant inspecteren nauwgezet de bouwfysische toestand van onze waardevolle gebouwen en voeren kleine, dringende onderhoudswerken uit om ergere schade te voorkomen. De twee interieurwachters geven advies over het bewaren en onderhouden van schilderijen, vloeren, beelden en meubelen.

De leden van Monumentenwacht? Onze kerkfabrieken, gemeentebesturen maar ook privépersonen. Om de drie tot vijf jaar doen de monumentenwachters hun inspectieronde. Leden kunnen ook gewoon advies vragen, bijvoorbeeld voor ze aan grote restauratiewerken beginnen. *

 www.vlaamsbrabant.belmonumentenwacht

25 kaarsjes om uit te blazen

al sinds 1992 springt Monumentenwacht Vlaams-Brabant in de bres voor ons erfgoed

1000

 gebouwen nemen de wachters onder hun hoede

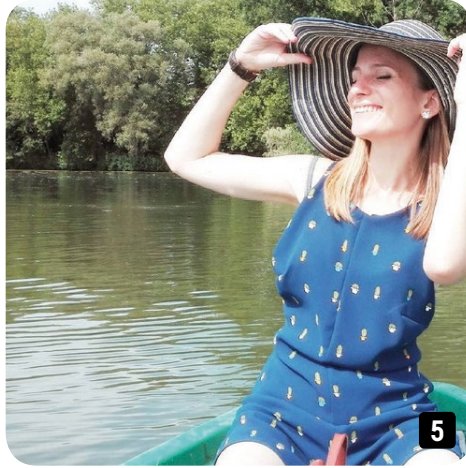
2 interieurwachters
8 monumentenwachters bouwkunde

beschermers van ons erfgoed zijn dagelijks op pad

 640 eigenaars of beheerders van beschermde én waardevolle gebouwen zijn lid van deze provinciale organisatie

 de wachters gaan op zoek naar verborgen gebreken en geven advies

4500 inspecties op 25 jaar

ZOMER IN #VLAAMSBRABANT

Filter of niet, de zomer in Vlaams-Brabant was zalig!
Jouw herfstbeeld volgende keer hier? Even op
Instagram zetten met #vlaamsbrabant

 | Instagram

- 1 @jsdeklinter, #aarschot #deklinter #vakantie
- 2 @mieps, #schapengapen #tieltwinge #natuur
- 3 @dominiqueweenen, #zoutleeuw #beachvolley #volanzo
- 4 @kim.saenen, #bikeride #hageland #ridelikeagirl #countryside
- 5 @alicesottaceto, #kessello #lake #boat #vamp
- 6 @cadumarinho, #beer #oudbeersel #oudegeuze #lambic
- 7 @filipbens, #wezembeekoppem #wachtbekken #holdingbasin
- 8 @korneelsteens, #summerinflandersfields #poppies #bertem
- 9 @annicktommelein, #vlooybergtoeren #tieltwinge #stairwaytoheaven